

Zápis ze 44. jednání Rady ÚFM AV ČR, v. v. i.

Datum konání: 30. 3. 2012

Přítomno: 9 členů (A. Dlouhý, T. Kruml, L. Kunz, O. Schneeweiss, J. Svoboda, I. Turek, M. Šob, M. Kotoul, J. Švejcar), tajemník J. Klusák

Omluveni: --

Hosté: 2 (P. Lukáš, Z. Knésl)

Program:

1. Seznámení se závěry jednání výběrové komise pro obsazení funkce ředitele ústavu a jejich projednání
2. Představení kandidátů
3. Rozprava
4. Volba kandidáta pro návrh na funkci ředitele ústavu

Jednání zahájil a řídil předseda Rady O. Schneeweiss. Po uvítání členů komise konstatoval, že je přítomno 9 z 9 členů rady, která je tedy schopná se usnášet, shrnul závazná pravidla pro činnost komise a navrhl postup jednání, který byl přijat.

Před jednáním požádal I. Turek o to, aby po rozpravě proběhla ještě rozprava pouze 7 členů Rady bez uchazečů a hostů. Tento návrh byl přijat.

Pořadí prezentací kandidátů bylo losováno.

Ad 1) Seznámení se závěry jednání výběrové komise pro obsazení funkce ředitele ústavu.

Se závěry jednání komise seznámil přítomné J. Klusák. J. Svoboda konstatoval, že doporučení komise je třeba Radou projednat, ale není pro rozhodnutí Rady závazné. Předseda Rady omezil projednávání na přečtení zápisu z jednání komise, který vzala Rada na vědomí.

Ad 2 a 3) Představení kandidátů a rozprava

Jako první z uchazečů vystoupil L. Kunz. Představil svou činnost organizační i řídicí. Seznámil se svou participací na řešení vědeckých projektů, se zkušenostmi při spolupráci s průmyslem i při organizaci konferencí. Prezentoval své představy o činnosti pracoviště na příští období, a to především v bodech: vědeckovýzkumná činnost, personální zajištění, mezinárodní spolupráce, Rada instituce, organizace pracoviště a další.

Po ukončení prezentace byl dán Radě prostor pro komentáře a dotazy.

J. Svoboda přednesl komentáře a otázky na kandidáta L. Kunze a požádal, aby tyto byly detailně zaznamenány. Vzhledem k jejich rozsahu a struktuře jsou komentáře a otázky J. Svobody včetně odpovědí L. Kunze přílohou č. 1. Text dokumentu Hlavní záměry a představy o činnosti ÚFM AV ČR v.v.i. v letech 2012-2016 (autor L. Kunz) s vyznačenými částmi, jichž se dotazy J. Svobody týkají, je přílohou č. 2.

V další diskuzi L. Kunz znovu vysvětlil své postoje k mezinárodním projektům typu GlaCERCo, které jsou přínosem pro ÚFM. Na dotaz A. Dlouhého ohledně účasti na konferencích s/bez významné publikace L. Kunz odpověděl, že požadavek na kvalitní publikační výstupy neznamena, budoucí neúčast na konferencích bez publikací. Význam konferencí tkví mj. i v navázaných kontaktech a jejich udržování. Uvedl, že vždy je třeba diferencovat.

L. Kunz se dále vyjádřil k dotazům A. Dlouhého a I. Turka na obměnu vedoucích skupin s tím, že výměna vedoucích pracovníků skupin byla plánována již před hodnocením ústavu a byla koncepčním krokem. Konstatoval, že minimum ve věkovém profilu vědeckých pracovníků ÚFM se posouvá k okraji a pro další personální obsazování funkcí na ÚFM se stává minoritním.

A. Dlouhý upozornil na stav, kdy vedoucí skupin s h-indexem menším nebo rovným 4 mají hodnotit zkušené vědecké pracovníky.

Jako druhý vstoupil A. Dlouhý, který seznámil přítomné se svými vizemi ve 4 hlavních oblastech: věda a výzkum, organizační struktura vědeckých oddělení, organizace technicko hospodářského oddělení, rozpočet, a to včetně opatření a návrhů změn pro růst v každé oblasti.

Po ukončení prezentace byl dán Radě prostor pro komentáře a dotazy.

J. Svoboda přednesl komentáře a otázky na kandidáta A. Dlouhého a požádal, aby tyto byly detailně zaznamenány. Vzhledem k jejich rozsahu a struktuře jsou komentáře a otázky J. Svobody včetně odpovědí A. Dlouhého přílohou č. 3. Text dokumentu Rozbor záměrů a představ o činnosti ÚFM AVČR v.v.i. – střednědobý a dlouhodobý výhled. (autor A. Dlouhý) s vyznačenými částmi, jichž se dotazy J. Svobody týkají, je přílohou č. 4.

V další diskuzi A. Dlouhý komentoval znovu své vize (včetně rizik) pro fungování navrhovaného schématu oddělení a laboratoří, pro obsazování vedoucích pozic metodou otevřených konkurzů, k oceňování kvalitních publikací apod.

J. Svoboda předal všem přítomným text, který je Přílohou č. 5 a požádal přítomné o vyjádření. P. Lukáš označil tento text za nepravdivý.

Následně zasedání Rady opustili hosté, tajemník a kandidáti na funkci ředitele. Rada prodiskutovala a porovnávala obsah vystoupení obou kandidátů.

Ad 4) Volba kandidáta pro návrh na funkci ředitele ústavu

V závěrečné části jednání po diskusi a zhodnocení uchazečů pristoupila Rada k tajnému hlasování o návrhu kandidáta na funkci ředitele ústavu s následujícím výsledkem:

Počet odevzdaných hlasů:	9
Počet hlasů pro Antonína Dlouhého:	4
Počet hlasů pro Ludvíka Kunze:	5
Zdrželi se hlasování:	0

Na základě výsledku hlasování rada **navrhuje** prof. RNDr. Ludvíka Kunze, CSc., dr. h. c. na funkci ředitele Ústavu fyziky materiálů, AV ČR, v. v. i. Veškerá dokumentace o průběhu a výsledcích výběrového řízení bude předána předsedovi AV ČR.

Přílohy zápisu:

č. 1 - Komentáře a otázky na kandidáta L. Kunze k jeho dokumentu Hlavní záměry a představy o činnosti ÚFM AV ČR v. v. i. v letech 2012-2016, vč. odpovědí L. Kunze.

č. 2 - Text dokumentu Hlavní záměry a představy o činnosti ÚFM AV ČR v.v.i. v letech 2012-2016 s vyznačenými částmi, jichž se týkají dotazy J. Svobody.

č. 3 - Komentáře a otázky na kandidáta A. Dlouhého k jeho dokumentu Rozbor záměrů a představ o činnosti ÚFM AVČR v. v. i. – střednědobý a dlouhodobý výhled, vč. odpovědí A. Dlouhého.

č. 4 - Text dokumentu Rozbor záměrů a představ o činnosti ÚFM AVČR v. v. i. – střednědobý a dlouhodobý výhled s vyznačenými částmi, jichž se týkají dotazy J. Svobody.

č. 5 – Text J. Svobody poskytnutý všem přítomným bezprostředně před volbou ředitele.

V Brně dne 29.5. 2012

Zapsal: Jan Klusák, tajemník Rady

Schválil: Oldřich Schneeweiss, předseda Rady

Tomáš Kruml, místopředseda Rady

Příloha Zázpisu ze 44. jednání Rady ÚFM AV ČR, v. v. i.

č. 1 - Komentáře a otázky na kandidáta L. Kunze k jeho dokumentu Hlavní záměry a představy o činnosti ÚFM AVČR v .v. i. v letech 2012-2016, vč. odpovědí L. Kunze.

J. Svoboda konstatoval: Dokument vychází z velmi dobré znalosti údajů o ÚFM vyplývajících z mnohaleté funkce L. Kunze ve vedení ÚFM. Jeho záměry a představy jsou založeny na dosavadních úspěších ÚFM a odhodlání prakticky beze změny pokračovat stejným způsobem dále. Z pohledu vnějšího pozorovatele neznalého vnitřních poměrů se to může jevit jako nejsprávnější řešení. Z hlediska vnitřního pozorovatele tomu tak však být nemusí. Proto považuji za potřebné vyjádřit následující komentáře a položit kandidátovi následující otázky:

Nemá význam komentovat výčet úspěchů, které jsou v dokumentu uvedeny a diskutovat, zda mělo, či nemělo na těchto úspěších podíl vedení ÚFM. Zaměřím se pouze na vyjádření související se skutečnými záměry a představami uvedenými v dokumentu.

Pozn.: Text s vyznačenými částmi, jichž se týkají následující dotazy J. Svobody, je přílohou č. 2 zázpisu.

1. Vyjádření: „Posilování tohoto trendu budu podporovat.“ je zcela nekonkrétní. Jak tato podpora bude vypadat?
V odpovědi L. Kunz mj. zmínil projekty typu GlaCERCo, které mají dopad na navázání nových kontaktů se zahraničními institucemi. L. Kunz konstatoval, že ředitel ve spolupráci s Radou pracoviště musí zajistit podmínky pro to, aby projekty tohoto typu mohly vzniknout.
2. Vyjádření: „Toto je velmi důležitý jednotící aspekt, který bude žádoucí intenzivně podporovat“ je zcela nekonkrétní. Jak tato podpora bude vypadat?
V odpovědi L. Kunz mj. projevil nevoli vůči vytváření laboratoří fungujících mimo výzkumné skupiny. Naopak zdůraznil, že je důležité, aby ústav vystupoval a podával dobré výsledky jako jeden celek. Konstatoval, že v současném uspořádání nic nebrání vytváření projektů zahrnujících pracovníky více skupin ze všech oddělení.
3. Čím je toto vyjádření podpořeno?
L. Kunz konstatoval, že se jedná o širokou diskuzi v celé vědecko-výzkumné obci jak v ČR, tak i v zahraničí. Výrok uvedený v hlavních záměrech byl v tomto případě míněn zejména jako apel na naše pracovníky, aby produkovali kvalitní výsledky namísto množství méně kvalitních publikací.
4. Jak k tomu nové vedení přispěje?
Podle L. Kunze je jednou z řady možností při návrzích grantů vytvářet takové podmínky, aby se více navrhovaných grantů týkalo jedné oblasti, aby byla vyšší šance získat prostředky na případnou investici.
5. Jaké jsou konkrétní představy o možnostech posílení institucionálního financování základního výzkumu na ÚFM?
Podle L. Kunze bude vedení usilovat o zajištění finančních prostředků na základní výzkum, tak aby pracovníci týmů, kteří přesto, že podali kvalitní projekt, který nebyl finančně podpořen, neztráceli možnost pokračovat ve výzkumné práci. Dále vyjádřil, že bude třeba pečlivě zvažovat uzavírání hospodářských smluv tak, aby tyto nebyly

řešeny na úkor základního výzkumu. Základní výzkum a získávání nových poznatků a jejich publikace musí zůstat hlavní náplní práce ÚFM.

6. Jak k tomu chce kandidát novým způsobem přispět?

L. Kunz konstatoval, že vedení ústavu se bude snažit vytvořit podmínky v ústavu tak abychom měli alespoň 1 ERC grant, přičemž šance je v kategorii mladých výzkumných pracovníků. T. Kruml doplnil, že neúspěšné grantové návrhy podávané do ERC mohou být podpořeny např. ministerstvem.

7. Tvrzení, že rada instituce je rozhodujícím partnerem ředitele, je bezesporu správná. Bylo tomu tak i v minulém období, na které chce kandidát prakticky nezměněným způsobem vedení navázat? Má význam žehrat na zákonem dané role Rady instituce, které jsou oproti Vědecké radě rozšířeny oblasti působnosti? Které marginální problémy minulá rada řešila? Řešení kterých koncepčních problémů byla upozaděna kvůli řešení marginálních problémů? Jak je kandidátem chápán požadavek zákona č. 341/2005 Sb. §18, odst. (2) písm. a) na Radu instituce: „Rada dbá na řádné hospodaření instituce“? Jak bylo členům Rady instituce umožněno plnit toto ustanovení doposud a jak by tomu mělo být podle představ kandidáta v tomto období Rady instituce?

L. Kunz komentoval potřebu širšího zastoupení všech skupin v radě instituce. Obecně doporučil v dalším období zvýšit počet členů Rady. Jako dobrý předpoklad spolupráce vedení a současné Rady L. Kunz mj. uvedl, že stávající Rada nemá předsedu shodného s ředitelem. Dále uvedl, že v rámci jednání Rady budou vyžádané informace z vedení Radě samozřejmě poskytovány. Ad řešení koncepčních vs. marginálních problémů

L. Kunz konstatoval, že zmíněná citace vyjadřuje jeho osobní názor a zkušenosti z jednání Rad, přičemž je věcí Rady samotné, které problémy bude chtít řešit.

8. Jak tato podpora bude vypadat?

L. Kunz uvedl jako příklad podporu školení doktorandů.

9. Stojí si kandidát stále za tímto tvrzením, nebo ho hodlá přehodnotit?

L. Kunz uvedl, že tento výrok se týká koncepčního řešení personálního obsazení technicko hospodářského oddělení (THO). L. Kunz nevidí důvod toto tvrzení přehodnocovat. Pracovnice byla vybrána řádně a na základě konkurzu.

10. Kandidát v první větě zmiňuje přerozdělení kompetencí a přitom v další větě hovoří výlučně o vytvoření nových kompetencí spojenými s náborem nového pracovníka. Jak lze takové vyjádření chápat? Neměla být tato změna koncepce oddělení projednána na Radě instituce?

L. Kunz vyjádřil, že přerozdělení kompetencí v THO je výhradně záležitostí a na zodpovědnost vedení THO. Radě instituce nepřísluší zasahovat do této kompetence vedení THO.

11. 2% rozpočtu instituce na údržbu je zcela správné za předpokladu jejich účelného využití (řádného hospodaření s prostředky). Bude mít Rada instituce možnost podílet se na výběrových řízeních? Bude stávající systém zadávání zakázek zachován?

L. Kunz konstatoval, že výběrová řízení a zakázky budou realizovány v souladu s platnými předpisy. Představou L. Kunze je, aby se rada zabývala především směry výzkumu.

Podle J. Svobody na poslední 4 otázky L. Kunz neodpověděl. L. Kunz s tímto tvrzením nesouhlasil.

Příloha Zázpisu ze 44. jednání Rady ÚFM AV ČR, v. v. i.

č. 2 - Text dokumentu Hlavní záměry a představy o činnosti ÚFM AV ČR v.v.i. v letech 2012-2016 (autor L. Kunz) s vyznačenými částmi, jichž se týkají dotazy J. Svobody.

Hlavní záměry a představy o činnosti ÚFM AV ČR v. v. i. v letech 2012-16

Od 1. ledna 2012 do 31. 12. 2016 je činnost ústavu definována „Dlouhodobým koncepčním rozvojem výzkumné organizace“, který navazuje na Výzkumný záměr, „Fyzikální vlastnosti pokročilých materiálů ve vztahu k jejich mikrostruktuře a způsobu přípravy“. Návrh dlouhodobého koncepčního rozvoje vycházel z dosavadní velmi úspěšné činnosti ústavu, která byla posledním mezinárodním hodnocením charakterizována nejvyšším stupněm Ia.

Pracoviště je, podle mého názoru, v současné době ve velmi dobrém stavu, má jasnou rámcovou koncepci výzkumu a organizační strukturu, vyhovující personální obsazení a relativně dobré experimentální vybavení. Významné přístrojové investice budou realizovány v horizontu tohoto a příštího roku z projektu CEITEC. V průběhu roku 2011 došlo k personálním změnám v osobách vedoucích několika výzkumných skupin, což znamená výrazné snížení věkového průměru vedoucích pracovníků. Pozitivní skutečností je úspěšné přijímání postdoktorandů na dlouhodobé pobyty ze zahraničí v rámci projektů (v letošním roce 2 z Francie, 1 z Itálie, 1 z Řecka). V dobře fungující spolupráci s VŠ má ústav v současné době dostatečný počet kvalitních školitelů v doktorském programu a také dostatek doktorandů.

Finanční prostředky na tento rok dané rozpočtem ve složení 62 mil. institucionální, 24 GAČR a GAV, 14 ostatní poskytovatelé, celkově 102 mil. dostatečně zajišťují základní provoz instituce. Za předpokladu udržení dosavadního trendu v institucionálních prostředcích a vzhledem k běžícím projektům a jejich financování by v nejbližším horizontu tří let měla být finanční situace ústavu stabilní.

Vědecko-výzkumná činnost

Na jejím základním zaměření není třeba nic podstatného měnit. Značná část výzkumných témat je predestinována řadou běžících grantových projektů v délce od 1 do 5ti let. Všechny jsou věcně v souladu s Dlouhodobým koncepčním rozvojem výzkumné organizace. Jedná se o granty především domácích grantových agentur. V současné době jsou řešeny také projekty EU (GlaCERCo, ROLICER, M. CURIE) a projekty COST. Významnou skutečností je účast pracoviště v projektu CEITEC a účast v projektech OPVK.

Základní, obecná náplň výzkumu realizovaného na ústavu, tj. výzkum vztahu mezi strukturou materiálů a jejich vlastnostmi, zůstává nadále zcela aktuální. Mění se pouze zaměření, které se přesunulo od materiálů klasických k materiálům označovaným jako „advanced“. Ty vykazují výrazná specifika, jejichž důkladné probádání je žádoucí pro obecný rozvoj poznání a je nebytné pro jejich další vývoj i pro inženýrské aplikace. Vzhledem k tomu, že vývoj nových materiálů je komplexní problém nerealizovatelný v plné šíři na jednom pracovišti, kriticky nezbytná je tudíž spolupráce s dalšími partnery, jak z akademické, tak z výrobní sféry. V tomto ohledu je důležité zapojení do mezinárodních výzkumných struktur. Posilování tohoto trendu budu podporovat. Ústav má co nabídnout a to jak co do kvality vědeckého potenciálu, tak přístrojového vybavení.

Za důležité považuji, že na řešení vědeckých problémů v rámci dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumné organizace a řešení projektů se podílejí pracovníci napříč výzkumnými skupinami a napříč vědeckými odděleními. Toto je velmi důležitý jednotící aspekt, který bude žádoucí intenzivně podporovat.

Pokud se týká výstupů výzkumu, bude vhodné preferovat zvýšení počtu kvalitních publikací v impaktovaných časopisech, a to i na úkor účasti na mezinárodních konferencích, které nepresentují příspěvky v dostatečně kvalitních periodikách či sbornících. Současný grantový systém a bodové hodnocení má bohužel velmi negativní dopad na kvalitu publikací; je zde tlak na kvantitu, kvalita je odsunována až na druhé místo.

3

Zvýšenou pozornost bude třeba věnovat návrhům nových grantových projektů a situaci v podpoře výzkumu, vědy a inovací. Současný stav není ani zdaleka dobrý. Grantový systém má řadu nedostatků. Jeho účinnost je velmi nízká, výsledky hodnocení projektů vůbec neodpovídají mediánu kvality. Negativně se do něj promítá „malý český rybník“ na domácí půdě a nutnost zapojování specializovaných komerčních agentur pro přípravu projektů na straně velkých projektů EU. Z hlediska pracoviště, které je poměrně úzce specializované, vede přirozená snaha vědeckých pracovníků o získání jakéhokoliv grantu (finančních prostředků na výzkum, cesty na konference a odměny, resp. mzdy) k mnohdy škodlivé diverzifikaci hlavního nosného směru výzkumu pracoviště. Navíc řada projektů typu OPVK je z hlediska přínosu k základnímu výzkumu víc než sporná. Z tohoto hlediska se budu snažit o posílení institucionálního financování základního výzkumu v rámci finančních možností pracoviště. Současný grantový horizont je pro systematický základní výzkum krátký a nezaručuje vědeckým pracovníkům dlouhodobou jistotu a klid na práci. S pomocí (v současné době na pracovišti existujícího) systému „institucionálního“ financování vědeckých skupin se budu snažit posilovat dlouhodobé jistoty výzkumných týmů. Grantový systém by měl být především systémem na podporu řešení nadějných a mimořádně aktuálních problémů vědy, které si takový mimořádný přístup opravdu zasluhují.

4

5

Velkou pozornost budu věnovat projektu CEITEC. Je specifickým projektem, umožňujícím vybavení kvalitním experimentálním zařízením a umožňující vědeckým pracovníkům přístup na další zařízení umístěná v „core facilities“, které budou fungovat v rámci projektu na VUT. Tato skutečnost může výrazně zlepšit experimentální možnosti ústavu. Pokud se týká splnění monitorovacích indikátorů, jsou od počátku nastaveny tak, že je pracoviště bude schopno splnit bez problémů. Ze zkušenosti s fungováním tohoto projektu na dalších participujících pracovištích vidím, že projekt musí být chápán jako integrální součást instituce a jeho realizace nesmí vyvolat nežádoucí tenze mezi organizačními jednotkami a jednotlivými pracovníky ústavu. Stejně tak jedině integrace projektu do struktury ústavu umožní splnit udržitelnost i po období start-up grantu.

V nejbližším časovém horizontu bude zapotřebí vyvinout zvýšené úsilí při zapojování do evropských projektů, zejména prestižních, např. ERC granty. To vyžaduje především kontakty na zahraniční vědecká pracoviště. Dobrým příslibem je velmi slušná mezinárodní aktivita a iniciativa mladých vědeckých pracovníků ústavu v tomto směru.

6

Hodnocení vědeckého výkonu pracovníků

Děje se jednak periodickým hodnocením Atestační komisí. Dále pak každoročně vypracováním ročního přehledu publikační aktivity vědeckých pracovníků. Tento postup považuji za velmi dobrý, vyzkoušený a účinný; budu v něm tudíž pokračovat. Samozřejmě, že celkové hodnocení práce vědeckých pracovníků nesestává pouze z „kafemlejnkových“ údajů. Důležitá jsou průběžná stanoviska vedoucích vědeckých skupin pro hodnocení jednotlivých vědeckých pracovníků a vedoucích oddělení při hodnocení vědeckých skupin.

Personální zajištění

V průběhu roku 2011 došlo k výrazným změnám ve vedení výzkumných skupin. V oddělení které vedu tři z pěti vědeckých skupin mají nové vedoucí ve věku 30, 35 a 46 let. Velmi oceňuji, že generační výměna proběhla hladce, bez negativních dopadů na výkon skupin. Ve všech případech bývalí vedoucí zůstali nadále činní jako zkušení vědci ve skupinách. Svoji přítomností a dosaženým renomé garantují kontinuitu kvality výzkumu.

Vzhledem k tomu, že velká většina vědeckých pracovníků školi doktorandy, nebyl v posledních 10ti letech problém nové, kvalitní vědecké pracovníky získávat. Omezením byly pouze dostupné mzdové prostředky. Předpokládám, že se podaří v rámci projektů OPVK a CEITEC získat v průběhu následujících dvou až tří let mzdové prostředky pro několik postdoktorandů, kteří budou přijati na konkrétní projekty. Určitý problém vidím v tom, že mzdová politika při udělování stipendií v projektech OPVK a zejména zahraničních, vyvolává neoprávněné mzdové disproporce.

Minimum ve věkovém profilu vědeckých pracovníků v oblasti 50-60 let, které je důsledkem ekonomického a politického vývoje v devadesátých letech se postupně posouvá k okraji a v současné době již nehraje podstatnou roli.

Mezinárodní spolupráce

Ústav má tradičně velmi dobrou mezinárodní spolupráci, v řadě případů neformální, opřenu zejména o osobní vztahy mezi vědeckými pracovníky. Ústav v posledních 4 letech zorganizoval dvě velké celosvětové konference (ECF16 2008 ve spolupráci s VUT Brno a Fatigue 2010 zcela ve vlastní režii). Celkově je zapotřebí tento typ aktivit propagujících pracoviště podporovat (i přesto, že počet konferencí stále roste). S uspokojením sleduji, že mladí vědecktí pracovníci si budují nové mezinárodní kontakty, v mém oddělení např. zejména na Švýcarsko, Francii, Španělsko a Itálii.

Rada Instituce

Je rozhodujícím partnerem ředitele. Očekávám významnější roli Rady instituce jako orgánu, který by měl zejména pomáhat formulovat vědecké zaměření a spoluvytvářet co nejvhodnější podmínky pro výzkum. Z tohoto hlediska byla dřívější Vědecká rada ústavu ze své podstaty, velikosti a zákonem vymezené role orgánem lépe fungujícím než Rada instituce. Minulá rada věnovala příliš mnoho času řešení marginálních problémů spojených s běžnými denními problémy technického chodu Instituce na úkor projednávání koncepčních záležitostí.

Vztah k vysokým školám

Spolupráce s VUT v Brně a MU v Brně na velmi dobré úrovni, řada pracovníků ÚFM na školách přednáší a existují společné výzkumné projekty. Spolupráci bude potřeba nadále intenzivně podporovat, tak aby prospívala rozvoji vědy a výzkumu. Na druhé straně je třeba mít na zřeteli, že zdravá konkurence na poli vědy je nezbytná.

Ústav má v současné době dvě Rozhodnutí MŠMT o udělení společné akreditace s VUT v Brně a jedno s Masarykovou univerzitou. V rámci projektu CEITEC bude velmi žádoucí se společně ucházet i o akreditaci v navrhovaném studijním programu. Vzhledem k neutěšené situaci, ve které se nachází vysoké školství a k trvale upadající úrovni studia i v technických oborech vidím problém v tom, že v dohledné době nebude dostatek kvalitních absolventů VŠ v oborech, ve kterých působí tento ústav. Bude tedy problém hledat kvalitní doktorandy v tuzemsku. Nehledě na tento

vývoj považují za důležité podporovat vedení a realizaci diplomových prací v ústavu (zaměstnáváním studentů na malý pracovní úvazek). Příslušná jmenování školiteli od VŠ má velká většina vědeckých pracovníků ústavu.

Za zcela nevyřešené v současné době považují vykazování vědeckých výkonů zejména u doktorandů, kteří pracují výhradně na ÚFM, v rámci běžících projektů ÚFM. Tento širší problém bude nezbytně řešit ve spolupráci s VŠ.

Spolupráce s průmyslem

Je tradičně na velmi dobré úrovni. V minulé dekádě byla úspěšně podpořena dvěma po sobě následujícími projekty programu na podporu „Projektů cíleného výzkumu“. V současné době je rozsah výzkumných prací ve prospěch průmyslu v rozumném poměru k základnímu výzkumu. Tento poměr bude vhodné zachovávat. Důraz budu klást na výběr takové spolupráce s průmyslem, ze které kromě ekonomického přínosu pro pracoviště vzniknou nové výsledky obecné platnosti publikovatelné v otevřené literatuře.

Organizace pracoviště, správa nemovitosti

Současná struktura pracoviště je vyhovující a netřeba ji měnit. Dvě vědecká oddělení, tj. Oddělení mechanických vlastností a Oddělení struktury jsou tradiční a osvědčená. Novým oddělením je oddělení CEITEC ÚFM, které bylo zřízeno z procedurálních důvodů vyžadovaných projektem. Vědecká spolupráce mezi pracovníky jednotlivých oddělení je velmi úzká; zejména vědečtí pracovníci oddělení CEITEC jsou současně i vědeckými pracovníky oddělení tradičních. Na tomto modelu budu trvat z důvodu zabezpečení kontinuity činnosti po ukončení start-up grantu. Nemám naprosto důvěru, že se podaří dostatečně zabezpečit (a zejména v budoucnu získat) projekty, které budou vypisovány na podporu udržitelnosti.

Technické oddělení je v přechodové fázi. Po nenadálém odchodu vedoucího oddělení koncem minulého roku převzal vedení jeho zástupce. Od listopadu 2011 je v oddělení zaměstnána nová perspektivní pracovnice, která v horizontu r. 2012 bude schopna převzít vedení oddělení. V rámci oddělení bude nutno nově rozdělit kompetence. Zejména bude nutno přijmout pracovníka (konkurs byl již vyhlášen), jehož pracovní náplní bude péče o projekty, zejména mezinárodní. V této oblasti bude nutná úzká spolupráce s profesionálními týmy které budují VŠ; výhodně půjde využít vazeb, které ústav získal účastí v projektu CEITEC.

Mimořádný nárůst administrativy spojený s projekty vyvolává přirozené tenze mezi řešiteli grantových projektů a pracovníky technického oddělení. Mimo jiné je to dáno i složitostí, nejasnostmi v dokumentaci a stále se měnícími předpisy. Bude nutno dbát na vytváření povědomí, že vědečtí pracovníci jsou přijímáni do pracovního poměru s tím, že jejich povinností je ucházet se o vědecké projekty a úspěšně je řešit. Sem spadá i rámcová péče o administrativu projektů. Její vlastní detailní provádění zabezpečuje technické oddělení v úzké spolupráci s řešiteli. Zejména složitá je situace u projektů zahraničních. Budu důsledně dbát na to, aby se upevňovala atmosféra a povědomí nezbytné aktivní a oboustranné spolupráce mezi řešiteli projektů a pracovníky technicko-hospodářského oddělení.

Velmi značnou pozornost bude ředitel a vedení ústavu muset věnovat důležitým investicím pořizovaným v rámci projektu CEITEC. V současné době běží výběrová řízení na přístroje a příprava laboratoří (ve stávajících prostorách ústavu).

V delším časovém horizontu, který odpovídá příštímú funkčnímu období ředitele, by měla být řešena otázka mechanických dílen ústavu. Jejich potřeba, perspektiva, personální obsazení a strojové vybavení musí být předmětem širší diskuse.

Stav budovy ústavu je velmi dobrý. Dosavadní vedení dbalo na řádnou údržbu a obnovu. Vynakládání asi 2% rozpočtu instituce na údržbu nemovitosti považuji za projev řádného hospodaření a dobrého vztahu k majetku. Tento trend bych velmi rád udržel. Ze stavebních prací má prioritu úprava prostor pro nové investice (mikroskop, biaxiální únavový stroj, creepové stroje). V horizontu roku 2013 bude nezbytné dokončit rekonstrukci elektroinstalace v přízemí.

V budově sídlí pobočka Matematického ústavu AV ČR, v. v. i.. Koexistence je zcela bez problémů. Zde nevidím potřebu cokoliv měnit.

L. Kunz

V Brně, 12. března 2012

Příloha Zázpisu ze 44. jednání Rady ÚFM AV ČR, v. v. i.

č. 3 - Komentáře a otázky na kandidáta A. Dlouhého k jeho dokumentu Rozbor záměrů a představ o činnosti ÚFM AVČR v.v.i. – střednědobý a dlouhodobý výhled., vč. odpovědí A. Dlouhého.

J. Svoboda konstatoval: Dokument vychází z dlouhodobé zkušenosti úspěšného vědce stojícího mimo vedení ÚFM, který vyváženě vnímá úspěchy i nedokonalosti fungování ÚFM. Ve svém dokumentu se snaží na nedokonalosti poukazovat a představuje možná řešení, které hodlá dát jako návrhy do Rady instituce k projednání.

Pozn.: Text s vyznačenými částmi, jichž se týkají následující dotazy J. Svobody, je přílohou č. 4 zázpisu.

V této souvislosti mám několik otázek:

1. Technologie materiálů je na ÚFM již dlouhou dobu spíše Popelkou a „znovuzaložit“ tuto oblast bude velmi obtížné vzhledem k zaměření existujících vědeckých pracovníků i značných finančních nároků. Nejsou tyto ambice příliš vysoké? Chápal bych jakési příležitostné zapojení, když se naskytne možnost či dobrá myšlenka.
A. Dlouhý zmínil, že je důležité v tomto směru změnit klima a podporovat nové nápady tak, aby mohly být realizovány, a to jak v rámci ÚFM, tak i v rámci kooperace s jinými (i zahraničními) institucemi.
2. ÚFM zažilo řadu zklamání při žádostech o centra, zkušenosti vědecktí pracovníci, kteří obětovali spoustu času formulací přihlášek, se zřejmě nebudou ochotni opakovaně angažovat. Jak řešit tuto snižující se chuť?
A. Dlouhý uvedl příklad, že velice rádi pracujeme na nových přístrojích, jakými jsou třeba mikroskop LIRA. Tyto přístroje jsou velmi nákladné. Proto není možno rezignovat na projekty typu center, i když úspěšnost není vysoká.
3. Zmiňované laboratoře vznikají v podstatě samovolným způsobem a úloha skupin se stále více redukuje na formální záležitosti. Systém tedy vyhovuje tím, že vlastně nefunguje – nezpůsobuje nic zlého a nebrání dobrému. O co lépe bude fungovat systém založený na odděleních a laboratořích? V čem je hmatatelná výhoda navrhovaného opatření?
A. Dlouhý nesouhlasil zcela s tím, že stávající systém nebrání ničemu dobrému. Uvedl, že na ÚFM za 25 let nevznikla nová skupina, čímž se nepodařilo zachytit nové materiálové trendy. Dále se vyjádřil podrobněji k organizaci navrhovaného systému laboratoří a oddělení.
4. O jaký konkrétní způsob podpory by šlo?
A. Dlouhý uvedl příklad problému s prosazením přednášky na brněnské VŠ. A. Dlouhý představil vizi, že vedení ústavu by se mělo v rámci stávajících dohod s VŠ angažovat v tom, aby lidé z ÚFM mohli na VŠ vhodným způsobem působit.

Příloha Zázpisu ze 44. jednání Rady ÚFM AV ČR, v. v. i.

č. 4 - Text dokumentu Rozbor záměrů a představ o činnosti ÚFM AVČR v. v. i. – střednědobý a dlouhodobý výhled (autor A. Dlouhý) s vyznačenými částmi, jichž se týkají dotazy J. Svobody.

Rozbor záměrů a představ o činnosti ÚFM AVČR, v.v.i. - střednědobý a dlouhodobý výhled

Tento rozbor vychází z výročních zpráv Ústavu fyziky materiálů AVČR, v.v.i. (dále jen ÚFM) a AVČR, z rozpočtů schválených Radou ÚFM pro minulé fiskální období a z očekávaného vývoje financování v roce 2012 a v letech následujících. Rozbor rovněž zohledňuje mé osobní poznatky a zkušenosti získané po dobu 27 let, po kterou jsem v ÚFM zaměstnán. Pozornost je věnována čtyřem hlavním oblastem budoucího rozvoje ÚFM, a to:

- 1) oblasti vědy a výzkumu,
- 2) oblasti personální politiky a organizační struktury
- 3) technicko-hospodářským opatřením
- 4) rozpočtu a jeho naplňování.

1. Věda a výzkum

Směrem a cílem hlavní činnosti ÚFM v oblasti základního (badatelského) výzkumu je:

Objasňovat vztah mezi chováním a vlastnostmi materiálů a jejich strukturními charakteristikami ve všech rozměrových škálách.

Tento cíl je definován dostatečně obecně a zřetelně a umožní i v dalším období dosahovat excelentní výsledky v daném vědním oboru. Uvedený cíl je naplňován zejména publikační činností. V období let 2006 až 2010, za které jsou dostupná příslušná data, bylo v ÚFM zaměstnáno cca 46 vědeckých pracovníků, kteří v průměru vykazovali 2,2 impaktované publikace na jednoho pracovníka a rok. Impakt faktor přepočtený na jednu publikaci a jednoho pracovníka činil 0,517. Vzhledem k tomu, že kvalita publikací je v současné době klíčovým prvkem, který se prostřednictvím periodických hodnocení a grantových soutěží stále více promítá do rozpočtu instituce, je třeba trvale usilovat o růst hodnot výše uvedených parametrů.

Zatímco v oblasti základního (badatelského) výzkumu jsou výsledky ÚFM na vynikající úrovni (jak ostatně prokázalo i poslední Hodnocení za léta 2005-2009, dále jen H05-09), v oblasti aplikovaného (cíleného) výzkumu má ÚFM značné rezervy. [Například v posledních cca 10-ti letech se pracovníkům ÚFM podařilo patentovat pouze 3 nová technologická řešení přesto, že zaměření instituce dává k cílenému výzkumu v oboru fyziky materiálů velmi dobré předpoklady.]

Navrhovaná opatření v oblasti 1. - střednědobá:

- vytvořit finanční zdroje pro výrazné každoroční ocenění nejlepších publikací a výstupů cíleného výzkumu,
- delegovat špičkové pracovníky ÚFM do hodnotících panelů GAČR a komisí TAČR, a to zejména panelů GAČR č. 107 a 108 a udržet zastoupení ÚFM v panelu č. 204.

Navrhovaná opatření v oblasti 1. - dlouhodobá:

- vytvořit podmínky pro vznik výzkumného týmu a později oddělení zaměřeného na technologii pevných látek,